

Het heiligenboek

Florianus van Lorch *Tom Zwaenepoel*

Tot de familie van de heiligen behoren trouwe apostelen en overtuigde Bijbelse vrouwen, eenzame kluizenaars die God in de stilte vinden, verdienstelijke geestelijken die hun contemplatieve of actieve leven in dienst stellen van God en de mens, idealistische missionarissen die grenzen voor een dieper leven openen en invloedrijke pausen die de Kerk leiden. De bekendste heiligen zijn misschien wel de grote martelaren: moedige christenen die tijdens vervolgingen het martelaarschap dragen. Een van hen is Florianus van Lorch.

Volgens een passio uit de achtste eeuw wordt Florianus geboren in Zeiselmayer, bij Wenen. Hij leeft in Lauriacum (Lorch) in Opper-Oostenrijk, wordt gedoopt en christelijk opgevoed. Aanvankelijk is hij officier in het Romeinse leger, nadien hoofd van de kanselarij van de Romeinse stadhouder in Lauriacum. Tijdens de vervolging onder Diocletianus probeert hij christenen vrij te kopen. Zijn weigering heidense goden te aanbidden, leidt tot zijn arrestatie. Florianus doorstaat elke marteling, ook wanneer zijn schouderbladen met scherp ijzer worden gebroken. Vervolgens wordt hij tot de vuurdood veroordeeld, maar de vlammen deren hem niet. Uiteindelijk wordt

hij met een molensteen om de hals in de Enns gegooid. Hij sterft op dezelfde dag als zijn veertig medebroeders in de kerker, de martelaars van Lorch (304).

Zoals alle martelaars uit de kerkgeschiedenis is Florianus een moedig christen die zich vol overtuiging en enthousiasme inzet voor Christus, zijn geloof en zijn volgelingen. Hij is niet uit op het buitengewone. Hij wil slechts het gewone, het alledaagse buitengewoon goed en betrouwbaar uitoefenen.

Het patronaatschap van Florianus kent een interessante historische ontwikkeling. In de middeleeuwen geldt hij als patroon voor een 'goede' dood. In die hoedanigheid kan hij tijdens de laatste levensuren de 'vlammen' van de laster en het slechte geweten blussen en de ziel troosten. Sinds de vijftiende eeuw wordt hij aangeroepen bij vuur- en watergevaar. De angst voor het onberekenbare geweld en de verwoestende gevolgen van die natuurelementen zit diep in ons. Ze zijn uitdrukking van de onmacht van de mens. Florianus geldt als 'waterheilige', omdat hij in de rivier de Enns is gestorven. Vanaf de vijftiende eeuw wordt verteld dat hij tijdens zijn jeugd een brandend huis bluste met een gebed of een brandende stad

met één emmer water. Een legende uit de negende eeuw beschrijft hoe een vrouw zijn lijk met twee trekdieren wegbrengt. Wanneer de ossen onder de felle zon uitgeput raken, smeekt ze God om hulp. Plotseling ontspringt er een waterbron. De dieren drinken en zetten gesterkt hun tocht naar de begraafplaats voort. Tot op vandaag lessen pelgrims hun dorst aan de Floriansfontein. Volgens een andere legende spoelt Florianus' lichaam aan op een rots. Een adelaar bewaakt het tot de vrome Valeria hem op haar landgoed begraaft.

In Oostenrijk en in het gebied van de Habsburgers heeft de verering van Florianus niet alleen een volkse traditie, maar ook een politieke functie. Hier geldt hij als beschermheilige tegen aanstormend gevaar, in het bijzonder de vijanden uit Turkije en het Oosten. Vandaag duikt zijn naam ook op in een mentaliteit die vooral in de politiek en de economie zijn weg vindt. In het Duitstalige gebied omschrijft het *Sankt-Florian-Prinzip* (in Oostenrijk het *Floriani-Prinzip*) de houding om problemen niet op te lossen, maar door te schuiven naar anderen. Populair is een spreuk die vermoedelijk afkomstig is van een ironisch bedoelde votief-tafel en het principe pregnant

uitlegt: „Heilige Florianus, spaar mijn huis, steek andere huizen aan.” Dat baatzuchtige denken staat in scherp contrast met de mentaliteit van een man die door zijn consequente geloofsovertuiging en zijn naastenliefde resoluut voor de gemeenschap koos.

In de schilderkunst wordt Florianus afgebeeld als soldaat met vaandel, een lans, een emmer water, een molensteen om de hals en een palm. Hij wordt aangeroepen tegen brandwonden, droogte, storm, vuurgevaar en watersnood.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheden van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, ISBN 978 90 209 8041 7. Dit boek is helaas uitverkocht.

Omroep

14 december, 19.10 uur, Canvas. *Siberia*, eerste aflevering van de avontuurlijke reisserie *Flying to the Ends of the Earth*, waarin de Britse piloot en gewezen paracommando Arthur Williams naar de meest afgelegen plekken ter wereld trekt die enkel via de lucht bereikbaar zijn.

15 december, 22.05 uur, Canvas. Eerste aflevering van *Forces of Nature*, vierdelige BBC-documentaire over de natuurkrachten die ons omringen en de wereld rondom ons bepalen. Vanavond: *The Universe in a Snowflake*, over de zwaartekracht.

16 december, 16.45 uur, één. *Jamie's Night Before Christmas*, kerst-special met de Britse chef en televisiekok Jamie Oliver die uitlegt hoe je stress voor het kerstdiner kunt voorkomen.

18 december, 22.10 uur, Canvas. *The Invisible City*. Documentaire over Kakuma (letterlijk 'Nergens') over een vluchtelingenkamp in de Keniaanse woestijn dan na twintig jaar is uitgegroeid tot een stad van 200.000 vooral Sudanese vluchtelingen. Regisseur Lieven Corthouts toont tot wat de niet-begeleide kinderen in Kakuma in staat zijn en legt tegelijk de ware dynamiek van de hedendaagse vluchtelingenkampen bloot.

De vrome kudde

Beestenboel *Ingezonden door Sander Vermaercke*

Een olifant en een muis gaan zwemmen. De olifant kleedt zich om en springt in het water. De muis blijft aan de rand staan en vraagt de olifant even uit het water te komen. De olifant gehoorzaamt en vraagt wat er scheelt. Waarop de muis antwoordt:

– Ik wilde gewoon even controleren of jij mijn zwembroek niet aan had.

In godsnaam *Ingezonden door Ludwig Verhelst*

Een man heeft zijn oog laten vallen op de eerste prijs in de tombola van een groot winkelcomplex, een splinternieuwe auto. Hij meteen naar de kapucijnen. Of die voor hem een novene willen organiseren? Zegt de overste:

– Voor zoiets materieels doen we geen novene, mijnheer.

De man dus naar de karmelietessen. Zelfde vraag, zelfde antwoord:

– Voor zoiets materieels doen we geen novene, mijnheer.

Niet opgeven, denkt de man, en hij gaat aanbellen bij de jezuïeten. Misschien wil de sociëteit wel een novene organiseren zodat hij de auto wint. Antwoordt de overste:

– Wat is dat, een novene?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen...

Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven · Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

rondslingerend vuilnis	rangtelwoord	kosteloos	inmiddels	afkorting	drukkers-term
1					
groeps-oudste	sierdeken	maan-stand		kalksteen	dooreen-mengen van eten
		3		software voor tablet	2
resolutie-eenheid		fout-melding	4		
	5			gene-tische stof	
weergave	draag-buidel	oude lap	kunsttaal	lichte slag	ik (Lat.)
		6			
stijl-leer	overdosis		meisjes-naam		7
reep				8	niet (voor-voegsel)

Ontdek meer en andere puzzels in onze puzzelboeken en -tijdschriften.

DEPUZZELAAR

© De Puzzelaar

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Oplossing van deze puzzel: waterlek